

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1112

van **KRISTOF SLAGMULDER**

datum: 2 september 2022

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Uitwisseling topstukken Vlaamse meesters - Samenwerking met de Verenigde Staten (VS)

Tijdens een werkbezoek aan de Verenigde Staten van Amerika om Amerikaanse toeristen te motiveren opnieuw naar Vlaanderen te reizen, gaf de minister aan dat ze ook verdere samenwerking wou aangaan om schilderstukken onderling te wisselen. Ze gaf daarbij aan dat ze "een goed gesprek" gehad had om "topstukken van de Lage Landen in de toekomst naar Vlaanderen te halen".

De woordvoerder van de minister gaf aan dat de minister de uitwisseling van stukken, en niet enkel van Vlaamse meesters, aangekaart had. De woordvoerder gaf tevens aan dat er in het verleden al veel van dergelijke samenwerkingen op het vlak van kunst geweest waren.

Daarvoor zou een samenwerking met een gespecialiseerde organisatie opgestart worden.

1. Welke stukken van welke meesters heeft de minister concreet in gedachten voor die uitwisseling?
2. Hoe ziet de minister die uitwisseling? Komen deze werken permanent terug of zal dat tijdelijk zijn? Als het tijdelijk is, welke termijn had de minister voor ogen?
3. Met welke werken zou er eventueel gewisseld worden? Gaat dat ook over stukken van Vlaamse meesters of van Amerikaanse schilders?
4. Welke samenwerkingen waren er in het verleden? Welke stukken werden toen gewisseld? Welke organisaties waren er toen bij betrokken?
5. Heeft de minister al een idee welke gespecialiseerde organisatie bij deze uitwisseling betrokken zal worden? Zo niet, welke gespecialiseerde organisaties ziet de minister daarvoor geschikt?
6. Kan de minister wat meer duiding geven over haar bezoek aan de VS betreffende het warm maken van de Amerikaanse toeristen om Vlaanderen opnieuw te bezoeken? Wie of welke organisaties heeft de minister gesproken? Zijn er bepaalde afspraken gemaakt?

**Vlaams
Parlement**

ANTWOORD

op vraag nr. 1112 van 2 september 2022

van **KRISTOF SLAGMULDER**

1. De "uitwisseling" waar u naar verwijst, betreft een intermuseale bruikleen. Dergelijk bruikleenverkeer tussen musea is een courante praktijk. In het geval van tijdelijke tentoonstellingen zijn bruiklenen immers een must. Hierdoor kan de vaste collectie van de instelling worden aangevuld met andere werken om zo dieper in te gaan op een thema, een kunstenaar of een artistieke stroming. Doorgaans is de looptijd van een internationale bruikleententoonstelling circa drie maanden.

Musea die een bruikleententoonstelling maken nemen via hun netwerk contact op met de desbetreffende musea en sturen hen een officiële bruikleenaanvraag waarna de onderhandeling kan plaatsvinden. Vaak, maar niet noodzakelijk, rekenen musea die kunstwerken uitlenen erop dat zij in de toekomst bij een bruikleenaanvraag ook op de goodwill kunnen rekenen van het museum aan wie zij een of meerdere kunstwerken tijdelijk hebben uitgeleend.

Het is in dit kader dat er op dit moment onderhandelingen lopen tussen enkele Vlaamse en Amerikaanse musea. U zult begrijpen dat dergelijke onderhandelingen in een vertrouwelijke sfeer dienen te verlopen; op dit moment lijkt het me dan ook nog niet aangewezen om hier reeds concrete werken te vermelden.

Het was in de eerste plaats mijn doel om tijdens dit werkbezoek onze strategie, ambitie en plannen rond Vlaamse Meesters nogmaals onder de aandacht te brengen in het buitenland en om op die manier goodwill te creëren en het enthousiasme aan te wakkeren bij partners zoals bijvoorbeeld gerenommeerde musea. In dit verband kwamen ook enkele lopende bruikleenaanvragen ter sprake. Maar zoals vermeld lopen de onderhandelingen hierover nog.

2. zie antwoord op vraag 1
3. zie antwoord op vraag 1
4. Al onze grote musea voor schone kunsten hebben een zeer uitgebreid track record van zowel samenwerkingen als bruikleenverkeer, zowel in- als uitkomend. Alleen al voor de grote Van Eyck-tentoonstelling in het Museum voor Schone Kunsten in Gent in 2020 werden 14 kunstwerken uitgeleend door musea in de Verenigde Staten. Daarbij waren wereldspelers als
 - het Metropolitan Museum in New York,
 - het J Paul Getty Museum in Los Angeles, en
 - de National Gallery of Art in Washington.

Maar ook wij lenen onze Vlaamse Meesters tijdelijk uit. Een uitstekend voorbeeld is het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Antwerpen (KMSKA) dat tijdens de sluiting tal van samenwerkingen aanging om Vlaamse Meesters in het buitenland te tonen. Het museum was dicht maar de collectie ging op wereldtournee.

5. zie antwoord op vraag 1

6. Ik organiseerde samen met Toerisme Vlaanderen en haar buitenlandkantoor in New York een ronde tafel met enkele belangrijke actoren uit 3 verschillende segmenten binnen de toeristische sector in Noord-Amerika. Het ging om belanghebbenden uit
- congressen en events,
 - pers en media, en
 - de trade.

Ik sprak onder meer met Brian Mandrier, die algemeen directeur is bij de Mandrier Group. Zij hebben bijvoorbeeld het *International Museum Construction Congress (IMCC)* in hun portfolio. Studies hebben overigens aangetoond dat zaken- en congresreizigers gemiddeld drie keer meer uitgeven per dag dan een bezoeker tijdens een reguliere vakantie en dat Amerikanen globaal meer spenderen dan gelijk welke andere internationale bezoeker in Vlaanderen.

Ik had verder contacten met enkele journalisten, onder andere van de Washington Post. Toerisme Vlaanderen onderhoudt met vele professionele media in de Verenigde Staten uitstekende contacten, wat noodzakelijk is voor onze gezamenlijke reputatieversterkende ambities voor Vlaanderen. Ik denk bijvoorbeeld aan het grote belang om de (op dat moment) nakende heropening van het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Antwerpen onder de aandacht te brengen.

Het goede nieuws is dat Amerikaanse vrijetijds- en zakentoeeristen opnieuw klaar zijn om naar Vlaanderen af te reizen. De stijgende cijfers van het aantal Amerikanen dat na de pandemie opnieuw internationaal gaat reizen, tonen dat aan. Vandaar ook het grote belang van dit eerste werkbezoek aan de Verenigde Staten zodat we reisagentschappen attent kunnen maken op het Vlaamse aanbod. Daarbij mikken we op een nichemarkt met de Vlaamse Meesters en het congres-, fiets- en biertoerisme. Dat zijn de speerpunten van de internationale promotie van Vlaanderen in de Verenigde Staten.